

БИЗНЕС АДМИНИСТРАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ

В БЪЛГАРИЯ

материал на Йордан Караленчев

Бърза справка с класацията на Министерството на образованието и науката разкрива, че в България има удивително голямо количество висши училища, които предлагат програми по направление „Администрация и управление“. Ако трябва да сме поточни – 25 участват в класацията, но има още 5, които не са включени поради липса на достатъчно данни за тази учебна година. С други думи – техните програми са открити скоро, което означава, че това направление се разраства.

След всичко, което казахме на тема MBA и BBA в този брой, можем ли да заявим, че в България наистина има 30 възможности за обучение по тези престижни програми? Не точно. А и сами се досетихте, че въпросът е риторичен. За MBA и BBA са важни акредитациите от международни институции, преподавателите практики и т.н. Трите места, където можете да откриете подобно образование у нас, са споменати в предишния материал. И на всичко отгоре 2 от тях ги няма сред водещите университети в класацията на МОН.

И все пак...

Ако продължим в същия тон, този материал ще се превърне в тирада срещу българското образование, а в никакъв случай не целим това. Затова тук е мястото да си зададем още един риторичен въпрос: Няма ли добри алтернативи в България, които да подготвят бъдещите мениджъри, дори и да нямат пълния набор от международни акредитации, за да ги наречем MBA? Отговорът този път е по-скоро „да“. На международната сцена няма да имат същия престиж, нито ще се запознаете с много крупни бизнесмени докато следвате. Но учебните

планове не са толкова по-различни, приемът е по-лесен, а семестриалните такси – в пъти по-ниски. Обективно погледнато има справедливост – човек получава това, за което е платил.

Специалностите Бизнес администрация, Стопанско управление или Менеджмънт, които можете да откриете в доста родни висши училища включват много от дисциплините, изучавани в ВВА и МВА програмите. Вероятно най-големият минус е липсата на достатъчно преподавателски практики, но пък изграждането на професионални контакти със състудентите зависи само от вас.

Избор на университет

Както вече споменахме има три места, където можете да следвате международно акредитирана магистратура по бизнес администрация:

Американския университет в Благоевград, Висшето училище по мениджмънт, в съвместна програма с Cardiff Metropolitan University и – от тази година – и University of Sheffield, които започват своя собствена МВА програма, чрез своя Международен факултет, City College, тази есен.

АУБГ заема първото място и в класацията на просветното министерство. От държавните университети най-добре класирани според МОН са Софийския университет и УНСС. Тези две висши училища си оспорват лидерството в госта специалности свързани с икономика и бизнес. По-надолу в класацията виждаме доста близки резултати между висшите училища, които обаче са доста далеч от лидерите.

Възможности за кариерна реализация

Изборът на висше училище предопределя до голяма степен бъдещата кариерна реализация. Макар в таблицата да се разглежда общото направление „Администрация и управление“, трябва да знаете, че и тук има много нюанси. В Техническите университети, например, можете да следвате индустриален мениджмънт, което е много интересна специалност, с оглед на липсата на подобни кадри на пазара на труда.

Бизнес администрацията е специалност, която включва изучаването на широк спектър от дисциплини, които могат да послужат на хората, дори и да не започнат работа на ръководна позиция директно. Уменията за презентации и комуникация с институциите, както и разбирането на бизнес етиката са ценни в практически всички компании.

Водещи университети в България

Класиране	Висше училище	Град	Образователна степен	Резултат
1	Американски университет в България	София, Благоевград	бакалавър, магистър	66
2	СУ „Св. Климент Охридски“	София	бакалавър, магистър	62
3	Университет за национално и световно стопанство	Хасково, София	бакалавър, магистър	60
4	Нов български университет	София	бакалавър, магистър, доктор	56
5	Технически университет	Сливен, София	професионален бакалавър, бакалавър, магистър, доктор	55
6 =	ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“	Велико Търново	бакалавър, магистър, доктор	48
6 =	Лесотехнически университет	София	бакалавър, магистър	48
6 =	Международно висше бизнес училище	Ботевград	бакалавър, магистър	48
6 =	Университет „Професор д-р Асен Златаров“	Бургас	бакалавър, магистър	48
7 =	Икономически университет	Варна	бакалавър, магистър, доктор	47
7 =	ПУ „Паисий Хилендарски“	Пловдив, Кърджали, Смолян	бакалавър, магистър	47